

מאין ולאן, למה ואיך? סיפור דרך של תפקוד אנושי כמקור למשמעות ויצירה עצמית

שרה רוזנבלום

שרה רוזנבלום, PhD, OT, ראש המעבדה לחקר תפקוד אנושי מורכב והשתתפות, החוג לריפוי בעיסוק, אוניברסיטת חיפה. rosens@research.haifa.ac.il
המאמר מבוסס על הרצאת זוכת פרס המצוינות לשנת 2015 שהתקיימה בכנס העמותה הישראלית לריפוי בעיסוק, תל-אביב, ספטמבר 2017.

מילות מפתח: פעילויות יום-יום, ריפוי בעיסוק, אנשים עם מוגבלות, חוללות עצמית, לקויות למידה, הפרעה התפתחותית בקואורדינציה

תקציר

החיפוש אחר משמעות הוא צורך אנושי המקדם גדילה והתפתחות אישית ומקצועית. במהלך המסע המקצועי שלי שאלתי את עצמי מה היא התרומה החשובה ביותר, המשמעותית והייחודית שלנו כמקצוע ללקוחות שלנו? במהלך השנים התמקדו המחקרים שלי בניואנסים הקטנים של התפקוד היום-יומי כמקור לידע על אודות הלקוחות שלנו וככלי ליצירה של שינוי תפקודי שיוביל לאיכות חיים טובה יותר. במחקרים השתתפו אנשים עם מוגבלות נזירה-התפתחותית, המכונה גם מוגבלות חבויה. מידע בעל ערך שהופק מראיונות בקרב אוכלוסייה זו הביא לפיתוחם של כלי אבחון סטנדרטיים שרגישים לדקויות של התפקוד היום-יומי שלהם. תוצאות המחקרים שנערכו תוך שימוש בכלים אלו הובילו ליצירת מודל של מושגים המאפשר שאילת שאלות שהתשובות להן מוליכות ליצירת פרופיל תפקודי/עיסוקי אישי. במאמר זה מוצג המודל המבוסס על עיסוקים ומושגים נוספים כמו מטרה, מרחב, זמן, תשומה, תפוקה ותפיסה עצמית. ציטטות מראיונות וממצאי מחקרים מדגימים את החשיבות של המושגים האלה לניתוח המסע התפקודי האישי של האדם. יישום המודל תוך שאילת שאלות בתהליך הטיפולי עשוי להביא להתאמה טובה יותר של מטרות הטיפול לצורכי הפרט. תהליך התאמה אישי כזה עשוי להוביל לשיפור התפקוד היום-יומי, התפיסה העצמית ואיכות החיים, דרך עיסוקים יום-יומיים משמעותיים.